

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСВІТНІХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Катерина Юрїївна БАЙЦУР,

*фахівець факультету № 1
Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Адміністративно-правове регулювання освітніх реформ в Україні є однією з ключових складових забезпечення сталого розвитку держави. Реформи в освітній сфері здійснюються з метою підвищення якості освіти, адаптації системи до вимог сучасності та інтеграції в європейський освітній простір. Водночас реалізація таких реформ супроводжується низкою проблем, які потребують глибокого аналізу та пошуку ефективних рішень. Правове регулювання відіграє важливу роль у створенні необхідних умов для проведення реформ, забезпечуючи їхню відповідність конституційним принципам, правам громадян та міжнародним стандартам.

Україна на шляху до модернізації своєї освітньої системи стикається з багатьма викликами, серед яких низька якість освітніх послуг у деяких регіонах, застарілі навчальні програми, відсутність належної матеріально-технічної бази, а також недостатнє фінансування. Поряд із цим, наявні проблеми пов'язані з правовими аспектами, зокрема із недостатньою адаптацією законодавства до нових вимог часу, що вимагає більш ефективного механізму адміністративно-правового регулювання. Одним з основних документів, що регулюють освітні реформи в Україні, є Закон України "Про освіту", який закладає підвалини для нової системи освітнього процесу. Цей закон передбачає впровадження компетентнісного підходу до навчання, підвищення якості педагогічної освіти, забезпечення академічної доброчесності та інтеграцію України в Європейський простір вищої освіти. Однак, попри позитивні наміри законодавця, практика його реалізації показує, що є багато бар'єрів, які ускладнюють впровадження реформ. Наприклад, одним з таких бар'єрів є бюрократичні перепони, які часто гальмують реформаторські процеси на місцевому рівні.

Особливого значення набуває питання адміністративної відповідальності за невиконання або неналежне виконання реформ. Існує необхідність посилення контролю та нагляду за процесом реформування, що передбачає вдосконалення законодавчої бази в частині адміністративно-правових заasad. Зокрема, мова йде про створення більш прозорих і ефективних механізмів контролю з боку держави, а також залучення громадськості до оцінки результативності реформ. Крім того, важливою складовою адміністративно-правового регулювання освітніх реформ є питання фінансування. У сучасних умовах недостатнє фінансування залишається однією з найбільших проблем для української освіти[1]. Недостатнє державне фінансування змушує освітні установи шукати додаткові джерела коштів, що часто призводить до комерціалізації освітніх послуг. Водночас держава повинна за-

безпечити ефективні механізми контролю за використанням бюджетних коштів, які спрямовуються на освітні цілі. Важливу роль у реформуванні освітньої системи відіграє також питання децентралізації, яке передбачає передачу частини повноважень з управління освітою на місцевий рівень. Однак така передача повноважень повинна супроводжуватися створенням відповідних умов для їх реалізації, зокрема через забезпечення необхідних ресурсів та адміністративного потенціалу на місцях. Без належної підтримки з боку центральних органів влади децентралізація освітніх процесів може призвести до поглиблення диспропорцій у розвитку освіти в різних регіонах країни. Перспективи розвитку адміністративно-правового регулювання освітніх реформ пов'язані з подальшим удосконаленням законодавчої бази та адміністративних процедур[2]. Особливу увагу слід приділяти гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами в галузі освіти. Це передбачає активну участь України в європейських освітніх програмах, зокрема в програмах мобільності студентів і викладачів, а також у запровадженні нових технологій навчання. Ще одним важливим аспектом є використання цифрових технологій в освітньому процесі. Пандемія COVID-19 прискорила впровадження дистанційного навчання, що стало новим викликом для системи освіти. Для ефективного використання цього інструменту необхідно розробити чіткі правила та механізми, які б регулювали питання дистанційного навчання на законодавчому рівні, враховуючи права та обов'язки учасників освітнього процесу, а також забезпечення якості освітніх послуг[3].

Отже, адміністративно-правове регулювання освітніх реформ в Україні потребує комплексного підходу, що включає вдосконалення законодавства, створення ефективних механізмів контролю та нагляду, забезпечення належного фінансування, а також активне впровадження сучасних технологій у навчальний процес. Лише за умови системного підходу до вирішення наявних проблем можна досягти позитивних результатів у реформуванні освіти та забезпечити її відповідність сучасним викликам та потребам суспільства.

Список використаних джерел:

1. Коваленко К. В. Проблеми правового регулювання дистанційної роботи працівників в умовах пандемії. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 3 (94). С. 58-65. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2021.3.05>.
2. Османян К.А. Стрес під час пандемії COVID-19. Актуальні напрями практичної психології і психотерапії. Харків. ХНУВС. 2020. С. 125 - 128.
3. Русанова Л. І. Переваги та недоліки дистанційного навчання іноземної мови в немовному взо в умовах пандемії Covid-19he. World of Science and Innovation: Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference. London. 2021. - P. 604-610.